

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/124/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116221071
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3116221071.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobcu U. O., a.s., so sídlom T. XXX/A, XXX XX U., Z.: XX XXX XXX, právne zastúpeného G. kancelária H.. T. X., R., s.r.o. so sídlom U., J. XX, Z.: XX XXX XXX, proti žalovanému H. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. X. XXX/XX, D. nad T., o zaplatenie XXX Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, č.k. 24Csp/116/2016-64 zo dňa 02. marca 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá a vo výroku III. o trovách konania p o t v r d z u j e .

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 668,72 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 92,04 eur a vo výške 5,25% ročne zo sumy 668,72 eur od 10.11.2016 do zaplatenia (výrok I.), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.) a vyslovil, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania (výrok III.).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 21.10.2013 uzavrela Poštová banka a.s. ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi úver vo výške 700 eur. V zmluve o úvere sú uvedené ďalšie náležitosti zmluvy, a to záväzok dlžníka zaplatiť úver v 36 mesačných splátkach po 32,62 eur vrátane poplatku za poisťné, pri ročnej úrokovej sadzbe 29,50% s tým, že dátum prvej splátky bol 10.11.2013, každá ďalšia splátka mala byť zaplatená k 10.ému dňu v mesiaci a dátum konečnej splatnosti je dňa 10.10.2016. RPMN bola uvedená vo výške 38,62%, priemerná hodnota RPMN vo výške 46,06 % a celková výška nákladov bola uvedená vo výške 368,71 Eur. Malým písmom je uvedené, že celkovú čiastku úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. V zmluve je žalovaný označený menom, priezviskom, adresou jeho trvalého pobytu, rodným číslom. Podľa bodu 3.5. zmluvy o úvere právne vzťahy neupravené touto zmluvou sa riadia OP, VOP, Sadzobníkom poplatkov, príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka, zákona č. 129/2010 Z.z.. Z aktuálneho stavu úveru mal súd prvej inštancie preukázané, že žalovaný uhradil R. U. a.s. titulom úveru dňa XX.XX.XXXX splátku v sume 32,62 eur. R. a.s. vyzvala žalovaného na úhradu dlžnej časti úveru v sume 171,16 eur výzvou zo dňa 11.3.2014, zaslanou mu 11.03.2014, ako vyplýva z podacieho hárku. Banka žalovaného vo výzve upozornila, že ak nedôjde k úhrade omeškaných splátok v lehote 15 dní, môže žalobca využiť oprávnenie vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Výzvou zo dňa 28.03.2014, adresovanou žalovanému žalobca z dôvodu, že žalovaný bol aj napriek opakovaným výzvam veriteľa v omeškaní so splácaním úveru, vyhlásil ku dňu 28.03.2014 predčasnú splatnosť úveru a vyzval žalovaného na úhradu dlžnej

čiasťky vo výške 813,51 eur v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy. Podľa predloženej fotokópie doručenky žalovaný prevzal vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru dňa 16.04.2014.

3. V danej veci sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, keďže dlžníkovi bol úver poskytnutý na jeho osobnú potrebu a banka úver poskytla ako podnikateľ, keďže predmetom jej podnikateľskej činnosti je poskytovanie úverov a vzťahuje sa na ňu aj zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože banka poskytla spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a dlžníkovi bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, pričom aplikáciu režimu tohto zákona si strany potvrdili v zmluve o úvere. Spotrebiteľský charakter zmluvného vzťahu a dopad uvedených právnych predpisov naň nespochybňoval ani žalobca.

4. Preskúmaním zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd prvej inštancie zistil, že zmluva o úvere neobsahuje údaj o celkovej čiastke splatnej spotrebiteľom v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z.. Údaj v zmysle zákona v slovnom spojení "celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť" teda v zmluve uvedený vôbec nie je. V zmluve o úvere je uvedená iba celková výška nákladov v sume 368,71 eur a drobnejším písmom pod základnými náležitosťami zmluvy je uvedené, že celkovú čiastku úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. Tento údaj je však podľa názoru súdu nepostačujúci, nakoľko podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. medzi základné náležitosti zmluvy patrí aj údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a teda tento údaj musí byť vymedzený zákonom stanoveným slovným spojením, tak aby ho bol spotrebiteľ schopný rozpoznať a musí byť vyčíslený na konkrétnu sumu a nie je možné používať iba odkaz na súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. Zo slovného spojenia celková čiastka úveru podľa názoru súdu nemôže byť priemernému spotrebiteľovi zrejmé, že sa jedná o celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ na základe zmluvy o úvere banke zaplatiť. Celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť je významný údaj pre spotrebiteľa, pretože na základe neho môže spotrebiteľ poznať rozsah svojho záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

5. Zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje ani údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ktoré náležitosti musia byť v zmluve obsiahnuté podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z.. V zmluve je uvedená iba výška, počet a termíny anuitnej splátky, čo je nedostatočný údaj, pretože nie je zrejmé, koľko z každej splátky sa započítava na istinu, koľko na úrok, koľko na poplatok. Jednoznačné údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov uvedené priamo v zmluve majú informovať dlžníka ešte pred podpisom zmluvy o budúcich platbách a spôsobe ich započítavania. Je zrejmé, že povinné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú inak upravené v Smernici EP a Rady 2008/48/ ES a inak v zákone č. 129/2010 Z.z.. Priama aplikácia smernice prichádza do úvahy len v sporoch, kde je odporcom členský štát, resp. akýkoľvek orgán konajúci v jeho mene, priame použitie smernice je teda neprípustné v tomto súdnom konaní, kde žalobcom je súkromná právnická osoba a žalovaným fyzická osoba. Smernici nemožno priznať ani nepriamy účinok v podobe eurokonformného výkladu zákona, teda interpretácie vnútroštátneho práva vo svetle znenia a účelu smernice. V posudzovanej veci možno za použitia jazykového, logického, ale aj teleologického výkladu dospieť iba k jednému záveru, a síce, že v zákone č. 129/2010 Z.z. náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere stanovené jednoznačne, a to rozdielne od ustanovení Smernice, nad rámec Smernice. Zákonodarcu sa teda od ustanovení smernice odchýlil a zákon č. 129/2010 Z.z. schválil v takom znení s cieľom zabezpečiť ochranu spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, čo vyplýva z dôvodovej správy k tomuto zákonu. Ustanovenia § 9 ods. 2, § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. nadobudli účinnosť 11.06.2010 a súdy odvtedy už viac rokov konštantne judikovali, že v prípade absencie vymedzených zákonných náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov.

6. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie považoval úver za bezúročný a bez poplatkov, žalobcovi proti žalovanému nevzniklo právo na zaplatenie úroku z úveru a poplatkov za upomienky, výzvy a poistenie, ktoré boli v zmluve dojednané a ani čiastočné úhrady žalovaného nebol žalobca oprávnený započítavať na tieto nároky. Z obsahu listín mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovanému boli poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 700 eur, s tým, že žalovaný uhradil právnomu predchodcovi žalobcu titulom úveru celkovú sumu 32,62 eur, ktorú započítal súd na úrok z omeškania v sume 1,34 eur vyčísleného za obdobie do zosplatenia úveru, ohľadom ktorého nároku uniesol žalobca bremeno tvrdenia, keďže vo svojom podaní zo dňa 01.03.2018 v spojení s predloženým spôsobom výpočtu úroku z omeškania vysvetlil, z akých súm omeškaných splátok, pri akej sadzbe a za aké obdobie bol tento

úrok z omeškania vyčíslený, pričom pri výpočte použil správnu úrokovú sadzbu vo výške 5,5% ročne zo splátky splatnej 10.11.2013, a vo výške 5,25% ročne zo splátok splatných od 10.12.2013 do 10.3.2014; a zvyšok úhrady započítal na istinu úveru v sume 31,28 eur. Žalovaný má teda nesplnenú zmluvnú povinnosť voči žalobcovi čo do istiny úveru v sume 668,72 eur (700 eur - 31,28 eur). Celý úver sa stal splatným ku dňu 28.03.2014 na základe vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru právnym predchodcom žalobcu učeného výzvou zo dňa 28.03.2014. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zaviazal žalovaného, aby zaplatil žalobcovi peňažný dlh v sume 668,72 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 92,04 eur a vo výške 5,25% ročne zo sumy 668,72 eur od 10.11.2016 do zaplattenia a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania podľa § 255 ods. 2 CSP vyslovil, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšku zamietol podal zákonnej lehote odvolanie žalobca a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alternatívne, aby žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalovaného zaviazal na náhradu trov konania, vrátane trov právneho zastúpenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Deklaroval uplatnenie odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g) a h) CSP. Uviedol, že mu nie je zrejmé, na základe akých skutočností súd uviedol, že je povinný v zmysle ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. ex offo prihliadnuť na premĺčanie. Je zrejmé, že súd a akýkoľvek štátny orgán v SR má postupovať na základe a v medziach zákona, čo zaujatím takéhoto právneho názoru súdu bez podpory právnym predpisom zjavné naplnené nebolo. Dal do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu SR zo dňa 7. februára 2018, ktorým rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V čase vyhotovenia rozsudku súdom prvej inštancie už bolo uvedené rozhodnutie Ústavného súdu SR všeobecne známe, preto nie je zrejmé, na základe akých skutočností sa súd o predmetné ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa opieral, keď mal mať a mohol mať vedomosť o skutočnosti, že predmetné ustanovenie zákona nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pokiaľ sa týka celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť uviedol, že celkovú čiastku úveru (celkovú výšku nákladov) tvorí súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom, pričom o tejto skutočnosti bol žalovaný oboznámený v samotnej zmluve v časti 3 bod 3.1 zmluvy o úvere. Podotýkal, že údaj o výške poskytnutého úveru ako aj celkovej výške nákladov zmluva o úvere obsahuje, preto výklad súdu považuje za šikanózne uplatňovanie práva a za prílišný formalizmus. Poukázal na Rozsudok SÚDNEHO DVORA z 9. novembra 2016, sp. zn. C-42/15, týkajúci sa výkladu článku 1, článku 3 písm. m), článku 10 ods. 1 a 2, článku 22 ods. 1 a článku 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú. v. EÚ L 133, 2008, s. 66), podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., a Klárou Biróovou vo veci návrhu na zaplattenie zostávajúcich dlžných súm z úveru, ktorý jej táto spoločnosť poskytla a s ktorého splácaním je v omeškani. V zmysle uvedeného rozhodnutia, že samotné číselné neuvedenie celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, nemožno sankcionovať bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou zmluvy o úvere, nakoľko celková čiastka úveru je zo zmluvy jednoznačne identifikovateľná banálnym matematickým súčtom výšky poskytnutého úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, ktoré zmluva obsahuje. Zároveň bol žalovaný na uvedenú skutočnosť upozornený priamo v zmluve o úvere pod dojednanými parametrami úveru (článok 3, bod 3.1 zmluvy o úvere), čo je v rozpore s eurokonformným výkladom zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý je svojím obsahom úplnou transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS do slovenského právneho poriadku (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. februára 2018, sp. zn. 3Cdo/146/2017). Pokiaľ sa týka údajov o výške, počte a termíne splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, poukázal na Rozsudok SÚDNEHO DVORA (tretia komora) z 9. novembra 2016, sp. zn. C-42/15, týkajúci sa výkladu článku 1, článku 3 písm. m), článku 10 ods. 1 a 2, článku 22 ods. 1 a článku 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú. v. EÚ L 133, 2008, s. 66), podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., a Klárou Biróovou vo veci návrhu na zaplattenie zostávajúcich dlžných súm z úveru, ktorý jej táto spoločnosť poskytla a s ktorého splácaním je v omeškani. „Svojou treťou a štvrtou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48 vykladať v tom zmysle, že je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala každú splátku spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum,

alebo či v tejto súvislosti postačuje všeobecný odkaz v zmluve umožňujúci identifikovať dátumy týchto splátok. Odpoveď na uvedenú otázku bola, že článok 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Ďalej poukázal aj na Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.04.2017, sp. zn.: 11Co/39/2016, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. februára 2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.11.2017, sp. zn.: 16Co/208/2017. Z uvedených rozhodnutí vyvodil záver, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Zároveň súdny dvor dospel k záveru, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Na základe vyššie uvedeného mal žalobca za to, že vyššie uvedenú zmluvu o úvere nemožno považovať za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu, že zmluva o úvere neobsahuje matematicky spočítanú celkovú čiastku úveru ako aj výšku, počet a termíny splátok, nakoľko vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že zmluva o úvere priamo nemusí takýto údaj obsahovať, ale postačí, ak sa táto informácia na základe zmluvy o úvere dá identifikovať, čo v danom prípade zmluva o úvere spĺňa. Považoval predmetné rozhodnutie vo svojom odôvodnení nepreskúmateľné a v konaní na súde prvého stupňa (správne prvej inštancie) došlo k porušeniu práva strany konania na spravodlivý súdny proces. V tejto súvislosti dal do pozornosti viaceré rozhodnutia.

8. Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti - vo výroku II o zamietnutí zvyšku žaloby a súvisiacom výroku III. o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

10. Rozsudok súdu prvej inštancie nebol odvolateľom spochybnený vo výroku I., ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi suma 668,72 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 92,04 Eur a vo výške 5,25% ročne zo sumy 668,72 Eur od 10.11.2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti. V tomto výroku rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť a odvolací súd sa ho preto nedotýkal.

11. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok, existencia ktorej vady zistená nebola. Samotný odvolateľ síce formálne v odvolaní uvádzal, že uplatňuje okrem iného tiež dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. a) CSP (nesplnenie procesných podmienok), v konkrétnostiach však jeho naplnenie neuviedol, z ktorého dôvodu nebola táto jeho odvolacia námietka spôsobilá k ďalšiemu odvolaciemu prieskumu, nad rámec ex offio skúmania splnenia procesných podmienok odvolacím súdom, ktorým v tomto smere nedostatok konania nezistil.

12. V ďalšom sa odvolací súd vzhľadom na odvoláciu námietku žalobcu, týkajúcu sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie predchádzajúceho rozhodnutiu vo veci, zaoberal tiež tým, či postupom súdu prvej inštancie nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (odvolací dôvod uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP), resp. vo vzťahu k námietke o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia, či tu nie je existencia takej vady, ktorá by bola spôsobilou mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP).

13. Dôvodom zakladajúcim zrušenie rozhodnutia podľa vyššie uvedeného zákonného ustanovenia (§ 389 ods. 1 písm. b) CSP), je totiž taký vadný postup súdu v civilnom sporovom konaní, ktorým sa stranám odníme možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané im za účelom zabezpečenia účinnej ochrany ich práv. O takúto vadu ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom a svojim postupom odňal stranám procesné práva, ktoré im právny poriadok priznáva, k porušeniu ktorého práva dochádza tiež v prípade nedostatočného odôvodnenia vydaného rozhodnutia.

14. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodne tak, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu. Jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces je aj povinnosť súdu, presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť (§ 191 CSP a § 220 ods. 1 CSP), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, pričom súd musí dbať v argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia tiež na jeho celkovú presvedčivosť, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu.

15. Civilný sporový poriadok zakotvil v § 220 ods. 2 CSP požiadavku preskúmateľnosti rozhodnutia. V zmysle tohto zákonného ustanovenia súd v odôvodnení rozsudku uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké dôkazy predložil, alebo označil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán (účastníkov), ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

16. Preskúmaním obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku, odvolací súd nevzhladol dôvodnosť uplatnenej odvolacej námietky z hľadiska ani jedného z vyššie uvedených dôvodov. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03 či sp. zn. III. ÚS 60/04), čo plne dopadá tiež na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva (napr. *Georgiadis v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (napr. rozsudok vo veci *Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko*, oba z 9. decembra 1994, *Annuaire*, séria A č. 303 A a č. 303 B).

17. V posudzovanej veci súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia dal odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Odôvodnenie jeho rozsudku obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, spĺňa všetky vyššie uvedené požiadavky a tvorí dostatočný podklad pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní, pričom odvolací súd nezistil, že by tieto závery boli neodôvodnené. Skutočnosť, že odvolateľ sa s názorom súdu prvej inštancie nestotožňuje, nemôže samo o sebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti, alebo arbitrárnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie.

18. Vychádzajúc z obsahu odvolania odvolací súd zistil, že zostávajúce odvolacie námietky žalobcu smerujú proti ním tvrdeným nesprávnym skutkovým a právnym záverom súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, čo viedlo podľa jeho názoru k naplneniu dôvodov na odvolanie uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

19. Zásadný význam v ochrane spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch má dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Len v prípade dostatočného množstva informácií má možnosť spotrebiteľ ponuky na trhu porovnať. Podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymedzené v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Pokiaľ povinnosti, vymedzené zákonom, nie sú dodržané, dôsledky porušenia týchto povinností, upravuje ust. § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. s tým, že pokiaľ zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

20. Súd prvej inštancie založil svoj záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru na absencii obligatórnej náležitosti zmluvy uvedenej v ust. § 9 ods. 2 písm. j/ zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (21.10.2013) a to údaju o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť.

21. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere, okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka

musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

22. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/, b/ citovaného zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1 a je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

23. Podľa zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, musela teda uzavretá zmluva obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 cit. zákona. Pokiaľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba čo i len jedna z podstatných (obligatórných) náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere predpísaných v § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. je to postačujúce pre to, aby bol predmetný úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov. V danej veci súd prvej inštancie svoj záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru založil primárne na závere o absencii obligatórnej náležitosti, a to údaje o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť predpísanej ust. § 9 ods. 2 písm. j) zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. Za splnenie povinnosti uviesť údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je možné považovať len prípad, kedy má spotrebiteľ jednoznačnú vedomosť o údajoch uvedených v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. v čase, kedy zmluvu na znak súhlasu podpisuje a vyjadruje vôľu byť ňou viazaný, ktorý údaj musí byť zrozumiteľný a bez pochybností poznateľný. Úverová zmluva je konsenzuálnym kontraktom a už pri uzavretí zmluvy v deň jej uzavretia, bez ohľadu na deň poskytnutia spotrebiteľského úveru, musia byť dohodnuté určito a jednoznačne jej podstatné obsahové náležitosti. Bolo preto povinnosťou právneho predchodcu žalobcu v uzatvorenej zmluve jednoznačne a zrozumiteľne aj tento údaj uviesť a to v rámci hlavných parametrov úveru a tiež tak, aby nebol vo vnútornom rozpore s ďalšími parametrami úveru. Účelu úpravy spotrebiteľského práva, ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a jeho ochrana ako slabšieho účastníka právneho vzťahu zodpovedá len taký výklad uvedeného ustanovenia, ktorý jasne a zrozumiteľne stanovuje (bez možnosti variabilných, či špekulatívnych interpretácií) aká je celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, pričom netreba ďalej zdôrazňovať, že táto musí byť vzájomne súladná s ostatnými hlavnými parametrami úveru zavedenými do zmluvy.

24. Pri posudzovaní spornej otázky je potrebné vziať na zreteľ, že v spotrebiteľskom vzťahu je dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, lebo má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje. Preto treba od dodávateľa očakávať aj vyžadovať, že sa vo vzťahu k spotrebiteľovi bude správať vo všeobecnej polohe poctivo. Ak takto nepostupuje, spreneverí dôveru druhého účastníka zmluvného vzťahu v poctivosť svojho konania, a takémuto nepoctivému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu. V praxi sa zásada poctivosti prejavuje aj tým, že text spotrebiteľskej zmluvy, zvlášť ak sa jedná o zmluvu formulárovú, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný. Napr. zmluvné dojednanie musí mať dostatočnú veľkosť písma, nesmie byť vo výrazne menšej veľkosti, ako ďalší text, nesmie byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru. Pri konštrukcii zmluvy a súvisiacich dokumentov je potrebné sa zaoberať tiež otázkou, či úmyslom dodávateľa skutočne bolo postupovať v zmysle zákona tak, aby priemerný spotrebiteľ v čase uzatvárania zmluvy mal vedomosť o všetkých podstatných parametroch úveru a mohol tak posúdiť svoju úverovú zaťaženosť, v súvislosti s čím je potrebné dodať, že nekalé obchodné praktiky sú zakázané (§ 7 zák. o ochrane spotrebiteľa).

25. Z obsahu úverovej zmluvy, ktorá je súčasťou spisového materiálu, vyplýva, že výraznejší oproti ostatnému textu, a to či už z hľadiska veľkosti písma, alebo rámcami oddelených údajov, sú uvedené hlavné parametre úveru, a to výška úveru 700 eur, výška mesačnej splátky 32,62 eur, dátum prvej platby do 10.11.2013, počet mesačných splátok 36, celková výška nákladov 368,71 eur (aj keď odvolací súd uvádza, že tento údaj je nesprávny, ale na základe výpočtu odvolacieho súdu je správny údaj 474,32 eur), dátum konečnej splatnosti 10.10.2016, priemerná RPMN na trhu 46,06 %, RPMN banky 38,62 %, úroková sadzba 29,50 %, dátum každej ďalšej platby k 10. dňu v mesiaci, poistenie základný súbor poistenia, tiež číslo úverového účtu, osobného účtu a číslo zmluvy. Pod takto výrazne odlišným textom, obsahujúcim hlavné parametre úveru, je v zmluve uvedené malým, takmer nečitateľným písmom, že celkovú čiastku úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. Takýmto spôsobom hlavné parametre úveru do zmluvy zaviedol samotný právny predchodca žalobcu. Práve jednoduchým výpočtom (na ktorý sa paradoxne odvoláva práve žalobca), vychádzajúc z hlavných

parametrov úveru, uvedených v zmluve, je pre priemerného spotrebiteľa síce opoznatelné (pri násobku počtu splátok a výšky mesačnej splátky), že čiastka, ktorú musí celkovo žalobcovi zaplatiť nie je jednoznačne určená, keďže koliduje s údajom získaným súčtom ďalších údajov (výšky úveru a celkovej výšky nákladov na úver), tak ako sú v zmluve uvedené. Teda nielen, že údaj o tom, čo tvorí, resp. by malo tvoriť celkovú čiastku, ktorú má spotrebiteľ dodávateľovi zaplatiť, je uvedený mimo hlavných parametrov zmluvy, o poznateľne menším písmom, takmer nečitateľným, ale aj konštrukcia hlavných parametrov zmluvy si navzájom odporuje, čo znemožňuje spotrebiteľovi pri uzatváraní zmluvy jednoznačne poznať, akú čiastku skutočne má žalobcovi zaplatiť. V konkrétnostiach na podmienky posudzovanej veci je síce pravdou, že súčet výšky poskytnutého úveru a celkových nákladov spotrebiteľa, spojených so spotrebiteľským úverom, je banálnym matematickým výpočtom (ako to uvádza samotný žalobca v odvolaní), avšak tieto údaje sú v rozpore s ďalšími v zmluve uvedenými hlavnými parametrami, predstavujúcimi tiež obligatórne náležitosti úveru, a to údajom o počte a výške mesačných splátok, násobok ktorých nie je súladným s vyššie uvedeným výpočtom. Tieto navzájom odporujúce si údaje znemožňujú a to nielen nie len priemernému spotrebiteľovi, jednoznačne a s určitosťou identifikovať, aká bola v skutočnosti celková čiastka, ktorú podľa zmluvy v čase jej uzatvorenia mal spotrebiteľ zaplatiť. Nejednoznačnosť tohto údaju má rovnaké dôsledky, ako neuvedenie tohto údaju vôbec. Možno sa preto v plnom rozsahu identifikovať so záverom súdu prvej inštancie, že takto spotrebiteľovi poskytnutý klamlivý údaj, významný tiež pre správne stanovenie ročnej percentuálnej miery nákladov, je postačujúcim pre dôvodnosť záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Takáto konštrukcia hlavných parametrov úveru, akú zvolil právny predchodca žalobcu, nemožno považovať za súladnú s úmyslom dodávateľa postupovať tak, aby spotrebiteľ v čase uzatvárania zmluvy mal reálnu vedomosť o všetkých podstatných parametroch úveru, ktoré následnou interpretáciou by bolo možné podľa vôle dodávateľa ďalej variovať, ako tomu došlo tiež v odvolacom konaní, z ktorého dôvodu nemôže takáto konštrukcia zmluvy požívať právnu ochranu.

26. Odvolací súd preto zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v dôsledku toho, že predmetná zmluva o úvere neobsahuje údaj o celkovej čiastke, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť, považuje sa úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch.

27. Ako dôvodnú vyhodnotil odvolací súd námietku žalobcu smerujúcu voči tomu, že súd prvej inštancie založil svoj záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru i na absencii obligatórnej náležitosti zmluvy uvedenej v ust. § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy.

28. Odvolací súd uvádza, že je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Zmluva o úvere na dobu určitú, stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami, nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky.

29. Vychádzajúc z účelu Smernice a ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. odvolací súd uzatvára, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba, tej ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z. z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t. j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky.

30. V tomto smere sú odvolacie námietky žalobcu, poukazom na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíroová, keď nie je potrebné

rozložiť úverové splátky na splátku istiny, úrokov a poplatkov, dôvodné (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.02.2018, sp. zn. 3Cdo/146/2017).

31. Zmluva o úvere zo dňa 21.10.2013 obsahuje obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch, teda výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, a to v čl. 3, pričom nebolo povinnosťou veriteľa, vzhľadom na to, že strany si dojednali fixné anuitné splátky, obsahujúce ako splátku istiny, tak i splátku úrokov, špecifikovať v zmluve samostatne údaj o výške, počte a termínoch splátok úrokov, resp. pripájať k zmluve amortizačnú tabuľku, obsahujúcu takýto údaj. Záver súdu prvej inštancie o tom, že úver sa považuje aj v dôsledku absencie tohto jediného údaj za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, potom nie je opodstatnený a dôvodný.

32. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že jedna z odvolacích námietok je síce dôvodná v zmysle vyššie uvedených argumentov, avšak odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že predmetnú zmluvu o úvere je potrebné považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú v zmysle § 11 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z.z. s poukazom na absenciu obligatórnej náležitosti zmluvy uvedenej v ust. § 9 ods. 2 písm. j) zák. č. 129/2010 Z.z..

33. K námietke žalobcu o nesprávnej aplikácii ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa súdom prvej inštancie, odvolací súd udáva, že je pravdou, že dňa 07.02.2018 Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci PL. ÚS 11/2016 vyhlásil nález, podľa ktorého ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ustanovenie, ktoré nie je v súlade s ústavou, stráca účinnosť dňom uverejnenia nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (čl. 125 ods. 3, ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky). Nález ústavného súdu okrem toho, že je právnym dôvodom neúčinnosti nesúladného ustanovenia zákona (ex nunc, od publikovania nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky) predstavuje tiež interpretáciu dotknutých ustanovení ústavy (v tomto prípade čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) v tom zmysle, že ich treba vykladať inak, než ich vyložil zákonodarcia pri prijímaní nesúladného ustanovenia zákona. V tomto prípade to znamená, že prihládanie na premlčanie bez námietky strany sporu je v rozpore s týmito ustanoveniami ústavy. Odvolací súd poukazuje na bod 13. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, z ktorého vyplýva, že súd prvej inštancie v zmysle ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. nárok žalobcu posudzoval, dospel však k záveru, že nie je premlčaný. Nedošlo tak zo strany súdu prvej inštancie k takému neprávnomu právnomu posúdeniu veci, ktoré by mohlo mať za následok jeho nesprávne rozhodnutie v odvolaní napadnutej časti.

34. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým žalobu vo zvyšku zamietol a súvisiacom výroku III. o trovách konania, ktorý nebol odvolateľom vecne spochybnený, potvrdil ako vecne správny.

35. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ako síce úspešnej strane sporu v odvolacom konaní, nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

36. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).